

# GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV  
care de două ori pe săptămână prin îngrădirea  
comitet de redacție.  
Atelierele tipografiei „Astra” nr. 102.  
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIICAT LA  
1838

GILBARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI  
DE ATAȚIA URMAȘII ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA  
BRAȘOV.  
B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tt. 1513  
Abonamentul anual lei ... Autorități și Societății lei  
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 42 Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

Sâmbătă 15 Iulie 1944

Anul 107

## Douăzeci de ani

V. Branisce

Din teacurile unei tipografii pribege a apărut, în condiții excepționale, o carte. Este lucrarea „Douăzeci de ani de activitate românească în clinica medicală din Cluj”, care a văzut lumina zilei în Sibiu.

Nu este aici nici locul și nici momentul prielnic să aducem un cuvânt de laudă profesorului Iuliu Hațeganu, directorul clinicii medicale din Cluj, nici harnicilor săi colaboratori, care, în linii mari și sobre, au schițat prodigioasă activitate pe tărâmul medical, desfășurată de întreg personalul medical al Universității „Regele Ferdinand”.

În fiecare pagină întâlnești menționate nume ce și-au găsit o definiție consacrată în domeniul științei.

Dar nu despre această carte vreau să vorbesc în rândurile de față ci despre tragedia neamului nostru, astăzi depășită nu numai de tot ce crease în douăzeci de ani de activitate conștientă, ci și de întreg patrimoniuul unor multisekulare strădanii.

Integritatea Transilvaniei se pierde în negura vremurilor, iar înglobarea ei în destinul românismului este de o capitală importanță pentru viața neamului.

Nimeni nu ar fi avut dreptul vreo odată să despărtească ceea ce a fost destinat dela începutul începutului să formeze o unitate de nedespărțit. Numai mioopia unor improvizați politicieni a putut concepe că o benevolă automutilare ne-ar putea fi bună la ceva. Cel mai elementar bun simț trebuia să dicteze tuturor o singură atitudine în acele timpuri de criză: o neclintită intransigență în chestiunea Transilvaniei.

Cu cât trece vremea, cu cât evenimente nouă și neprevăzute încep să se schițeze în zare, se vedește tot mai lămurit cât ar fi de important astăzi pentru siguranța țării și a neamului ca Transilvania să nu fie brăzdată în inima ei de un hotar.

Dacă am fi cu toții una, dacă am putea să ne dăm o mână frățescă și un real sprijin, noi, cei ce am fost crescuți în aceeași credință și am fost călăuziți de aceleași idealuri, nu ne-am teme nici de vijor, nici de uragan.

Dar așa, despărțiți și îndurerați, ne pierdem privirea în unduța zare a peisajului transilvan și ascultând țârâitul de greeri ce domină luncile smălțuite de flori, gândul nostru urmărește aprinsul asfințit de soare până dincolo.

Dincolo!

## Prea ne dădusem în petec

de  
Ion Clujanu

Judeci totdeauna stările prin comparație. Binele n'ar fi bine, dacă n'ai cunoaște răul. Frumosul nu există, fără uritul care te jenează. Exemple s'ar putea cita fără număr, dar nu acestea ne interesează, ci partea bună a războaielor.

N'avem intenția să aprindem tămăie în fața statuei zeului Marte. Nu s'ar potrivi intenția nici cu structura noastră sufletească, nici cu iluziile pe care le purtăm în noi cu privire la menirea omenirii. Cele ce urmează nu-s decât simple constatări rezultate din asemănarea vremurilor trăite. Reactualizându-le — pentru că am mai făcut-o — fiecare va recunoaște că, deși afirmația e plină de ciudățenii, războiul are o parte bună: ne deschide ochii asupra realității, ne poate întoarce din drum și, în mod sigur, ne face să prețuim adevărata viață, existența, care, credem noi, nu ne-a fost dată s'o terfelim după îndemnuri satanice.

Cine-și mai aduce aminte de traiul îmbuibat dinaintea acestui războiu, azi nu cred că, din refugiul lui, din satul unde s'a evacuat din pricina bombardamentelor, din umedul adăpost subteran nu va recunoaște că ne cam dădusem în petec.

Nu-i nimeni mai catolic decât Papa, și nici slujba de pedagog-rânced al unui dormitor cu elevi-

interni veseli nu ne atrage, dar reamintindu-ne toate câte au fost, parcă prea semăna a Sodomă. Încă de atunci s'a lansat avertismentul: Să știi că nu-i a bună!

Cineva ar fi poate înclinat să creadă că s'arise dincolo de cal numai o clasă; a celor cu dare de mână, care nu mai știau pe ce să cheltuiască banul. De sigur, desmățul în plăceri de tot felul, tot comparativ vorbind, aici era mai mare; dar nu înseamnă că problema se pune pe clase. Pretutindeni, față de normal, găina se urcase pe gunoier. N'a fost boală, ci epidemie, bucurios fiind fiecare că e contaminat. Se luase lumea la întrecere în organizarea plăcerilor destinate să satisfacă stomacul și trupul, să ne „destindă”, nervii, fleșcăiți de altfel tocmai din cauza participării frecvente la această drăcească cursă.

Lipsia petrecerilor duhul. Căutai printre oameni sufletul și nu descopereai decât anatomie: ochi înroșiți de nesomn, fețe buhăite de beuturi amestecate după rafinate rețete, stomacuri deranjate din pricina ghițuiei duse până la obrăznicie, trupuri ostenite de topăieli barbare în ritmul unor dansuri importate.

Iar acum, dintr'odată, iată-ne cu toții în grote, în galerii fără

Continuare în pag. 4-a

## Ti-aduci aminte

Îți amintești de seara ce cobora albastră,  
Să-și undulască apa, pe străzi pustii de burg?  
Ardeau vântori în zare, comorile de-amurg,  
De-o nevăzută mână aprinse'n cinstea noastră.

În nol, ca printre ziduri de mohorit foburg  
Incremenea tăcerea cu umbrele, silhastră;  
Și-am ascultat cu fruntea lăptă de fereastră,  
În râul mare-al vremii, lin, clipele cum curg.

Ți-aduci aminte? Ceasul stingher bătuse ora,  
Lumina-și sfărâmasse de țărâmul nopții prora —  
Înflorați, aproape de lăniște ne-am strâns.

Dar am simțit în mine cum creștii pe totdeauna,  
Când întinzându-ți pumnii, cuminte 'n ei ai plâns,  
Până ce-și despletise argintu 'n ape luna.

Lucian Valea

## Eroism fals

de Nic. Bârsan

Într'un ziar al zilelor trecute se anunța, cu titlu informativ, cum doi tineri din capitală și-au pus capăt zilelor în urma unor desamăgiri sentimentale.

Nu este nici cel dintâi, nici cel din urmă caz de acest fel, al celor care socotindu-se eroi își pun capăt zilelor în urma deraierilor sentimentale. Dacă am răsfoi gazetele, am găsi, cu lux de amănunte, multe întâmplări de această natură.

Cu toate că războiul, cu problemele mari care le pune, lasă ca individul să cadă pe plan secundar, întru cât întreaga atenție este îndreptată către marea comunitate și destinul legat de ea, totuși fapta celor de mai sus constituie o dezertare din fața obligațiilor legii și conștiinței. În fața primejdiilor ce ne amenință numai puterea tuturor ajută la înlăturarea lor. Deci lipsa la apelul ce-l face neamul se consideră o ieșire din controalele românismului.

Orice judecată și-ar fi făcut ei, ea nu încapă în sfera normalului.

Iureșul primăvara și svăpăiala tinereții o înțelegem, dar numai până la un loc. Dezertarea lasă din fața vieții, ca ultimă deslegare a unor probleme, ne întristează și o respingem. Mă gândeam bunăoară la acel tânăr ce s'a sinucis și a ucis. Nu putea el să îndrepte arma ucigașe în altă parte? Și aceasta cu folos! Ce ne-a dovedit cu fapta sa? Este aceasta o dovadă de eroism? Nu, categoric nu.

Lupta ce trebuie dusă în viață dovedește curaj, bărbăție. A evita această luptă e semn al slăbiciunii morale. Nu există lovitură pe care să n'o poată suporta omul, dar totodată nici scuză pentru cei ce fug de ea.

Dacă tânărul în cauză s'ar fi cerut voluntar pe frontul Moldovei, iar fata la un spital de campanie, puteau muri, tot în zilele noastre, în altă parte însă și cu totul în alte condiții.

Concepția nesănătoasă despre viață i-a făcut să cadă la prima lovitură. Lipsa unui razim moral, al unui ideal superior, peste cele năruite în general de omul comun, i-a făcut să se apuce de un fir de ață care la prima svârcolire s'a rupt.

Fiecare om are idealul lui, un vis, un dor, un gând, sau o lumină. Dar nu acesta e idealul suprem. Acestea împlinite pierzi din elan și putere. Altul e idealul adevărat. El niciodată nu se stinge, e mereu viu și adevărat: Este idealul creștin. El este trăirea acestei vieți în asemănare cu Dumnezeu. Acesta te face să te lupți cu tine însuși, cea mai grea luptă, și să te învingi pe tine însuși, cea mai frumoasă biruință.

Tinerii ce și-au rupt firul vieții au fost și ei stăpâniți de idealuri, însă înșelătoare dorinți deșarte, care le-au adus desgust de viață, desamăgire și dezastru sufletec.

Nebunia glonțului n'a frânt numai două vieți, n'a stins numai două lumini, ci a lovit și o lege sfântă; asupra sfârșitului vieții, oricare ar fi cursul ei, nu se poate pronunța decât acela care are dreptul s'o facă: Dumnezeu. Fapta lor este o răzvrătire împotriva Lui. Ea este păcat și nu eroism.

Fapte diverse? Mai de grabă un act trist și inutil.

## INSTANTANEE

### Spada lui Damocle

An de an — mi-aduc aminte — ce grijă duceam ca nu cumva să plouă la Medardus. Și nu știu cum se făcea, că parcă 'n cluda oamenilor în ziua aceea trebuia să cadă câțiva stropi de ploaie. Ceea ce însemna că patruzeci de zile în șir dușurile cerului nu mai încetau. Pentru vilgiaturiiști mai ales, care trebuiau să stea tot timpul închiși în camera de hotel, era un dezastru. Dar sfântul Medardus își avea socotelile lui probabil, puțin îl păsa de acelea ale oamenilor. În anul acesta însă, la ziua lui din 8 Iunie ne-a cinstit c'o vreme de aur, un timp admirabil, senin și frumos.

Unde-i norocul să fi plouat atunci! Să toarne cu găleata în fiecare zi! Ce bine ne-ar prinde câțiva sfinți de ploaie încă! Le-am împodobit altarul cu flori și cu făclii, am bate mătăni, Da, pentru că am avea pace atunci, ar fi liniște pe firmanent. Anumite pasări de pradă, pasările morții, zboară numai când e limpede cerul. Contrar vulturilor uliilor etc., care vânează de predlecție în amurguri posomorite și în zile cu cerul înorat.

Să trăiești cu spada lui Damocle, de-așupra capului și mai ales să dormi cu ascuțitul ei îndreptat spre tine, credeți-mă, nu e deloc plăcut. Așa trăiesc și dorm acum sârmanii orașeni. Dimineața, de pe la 7, scrutează cerul. E vreme frumoasă azi, poate să vină. Inghite în grabă dejunul, aprinde o țigară și pleacă la birou. S'așează la masă, scoate registrele, întoarce fișa după fișa. N'are poftă de lucru. Se scaldă și se plimbă nervos. Scarele care înundă în odăile îl tulbură. Febra își ajunge punctul culminant între orele 9—10.

Acasă, soția la fel. A alergat des de dimineață în piață după cumpărături ca să n'o apuce alarma pe drum. Acum stă în mijlocul bucătăriei, stă pe gânduri. Ar face focul dar se teme că va trebui să-l stingă peste un ceas sau mai curând chiar. E ora opt și jum. Pot sosi din moment în moment. Incep palpi-tațiile.

În fine, aprinde totuși focul, pune ciortza la fier și dărează prin casă, aruncându-și mereu privirile 'n stradă să observe dacă lumea nu se agită. A trecut de nouă. Nu e nimic. Pace. Până la ora 11, 12, palpi-tațiile merg crescând. Mai la un picuș de valeriană. O compresă pe inimă. Măncarea cu chin cu vai s'a făcut. S'a ars puțin prăjeala, dar ce vrei, în astfel de vremuri? Mai greu e cu aluatul. Nu știu ce să faci cu el. Dacă-l lași până ce trec orele fatale, se face acru ca oțetul.

Pui cozonacul la copt, țipă sirena cât zici și trebuie să-l scoți crud din captor. Aceasta e vleața omului deia oraș de când se plimbă „dușmanii” în chip de porumbel albi, scripitori, pe deasupra norilor.

Pe la ora două, așa, prinde iritația să scadă, începe destinderea, liniștirea nervilor. Incepe 'n stradă lumea să miște, les de prin bârloguri, vin de prin păduri. Incepe vleața de totdeauna. A trecut primejdia. A trecut, dar... poate veni la noapte, poate veni mâine.

Am ajuns ca florile acelea care se adună, se închid la lumina soarelui și se deschid înviorate, zîmbitoare aproape, la apusul lui.

Ecat. Pitiș

## BRĂȘOVUL DE ALTĂDATĂ

Din trecutul medical al Brașovului

### Epidemia de ciumă dela 1717—1719

de Dr. Emil I. Bologa

După o perioadă liniștită destul de lungă, ciuma revine în anul 1717 cu o furie și mai cumplită. Măsurile sanitare care se iau sunt conduse de data aceasta de către un medic și anume: Dr. J. Albrich, medic șef al Brașovului.

Amănunte prețioase în legătură cu această epidemie găsim în lucrarea lui Hermann „Das alte und neue Kronstadt” 1883, volum I, pagina 164.

Primele cazuri apar în 8 Decembrie 1717 și nu sunt recunoscute. De abia la 6 Iulie 1718, doctorul Albrich recunoaște la un servitor bolnav, ciuma. Epidemia începe fiind secundată de o foamete cumplită. După cum scrie Albrich, oamenii se hrăneau cu urzici, sânge de vită, primăvara mâncând fructele încă necoapte. Tot din notele acestui medic reiese numărul mare al morților, care subliniază gravitatea acestei epidemii:

1718 Octombrie	156 decese
1718 Noembrie	219 „
1718 Decembrie	180 „

În anul 1718 au murit în total 3479 oameni de ciumă, dintre care 1121 numai în luna Iulie. Din totalul acestora 1250 au fost locuitori ai centrului orașului, iar restul al suburbiilor. Au

mai murit 60 oameni înaintea închiderii orașului.

După cum se vede epidemia își atinge culmea în luna Iulie (1121 morți) și anume în ziua de 27 Iulie în care au fost răpuși de boală 54 locuitori. Socotind și cazurile din comunele județului Brașov, cifra morților se ridică la 18.088. Dintre satele în care epidemia a făcut ravagii mai mari sunt de amintit:

Satlung (șapte sate)	2961 morți.
Zărnești	1693 morți.
Prejmer	1481 morți.
Râșnov	1160 morți.
Tohan	715 morți.
Hălhiu	553 morți.
Crisbav	537 morți.
Stupini	449 morți.
Bod	448 morți.
Satu-Nou	424 morți.
Cristian	422 morți.

După „Diarium-ul” lui M. Fronius, numărul celor morți în timpul acestei epidemii de ciumă este de 17.458, iar după Tartler de 18.450.

(Date referitoare la măsurile sanitare luate cu prilejul acestei epidemii, în valoroasa lucrare a lui Hermann „Altes u. neues Kronstadt” vol. I).

## + Ioan E. Drăgan

Multă vreme nu mi-a venit să cred svonului că tânărul Ioan Eugen Drăgan nu ar mai fi printre cei vii.

Din crângul stufoș al oastel române s'a mai rupt o ramură. Undeva, în țara Moldovei, cotropită din nou de dușmanii noștri de veacuri, sublocotenentul I. E. Drăgan și-a dăruit viața pentru plămădirea viitorului sbuciumatului nostru neam.

Nimic neobișnuit, în acești ani, de obștească jertfire a floarei tineretului nostru, în această moarte eroică. Și totuși, supremul sacrificiu al acestui tânăr licențiat — doi ani în urmă — al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale Clujene din Brașov — trebuie considerat drept simbol. E simbolul virtuții modestiei, al podoabei talentului și al tăriei de credință în dreptatea românească.

L-am cunoscut din Cluj, de când era elev în Liceul Comercial. Gurălv n'a fost Drăgan niciodată. Inflgăreț și

profitangiu cu atât mai puțin. Sobru, săritor la treabă, prompt în execuție, înflăcărat când manifestața cultural-artistică a colegilor săi — pentru a cărei reușită el ducea greul — se dovedea la înălțimea celor mai exigente așteptări. Bucuros de izbândă semenilor săi. Generos, sincer și tăcut. Elocvent numai când și unde trebuia.

Imi răsună și astăzi în urechi cuvintele adânc simțite ce le rostise, în numele studențimei Academiei Comerciale cu prilejul sărbătoririi primel izbânzi artistice a acestei studențimi, la 20 Mai 1942. Ca și la Cluj, Ioan E. Drăgan activa și la Brașov în primele rânduri.

Și tot numai în primele rânduri a putut să fie Genu Drăgan — cum îl numeau camarazii săi — și pe front...

Mulți tineri, ce se întind la vorbă și uneori și la scris, ar putea să-l ia de pildă pe sobrul, tăcutul și vrednicul Ioan E. Drăgan.

I. Gh.

## Pe marginea vieții

de Ion Colan

### De ce te superi

omule, că eu cred altfel decum crezi tu?

În definitiv, lumea pentru care lupți tu chiar dacă o accept, de silă sau de bunăvoie, niciodată nu va fi așa de bună ca cea făurită din credințele mele. Și nici a mea, de se va realiza vreodată, sunt așa de convins că nu va fi pe placul tău, pentru că tot ce visăm și nu se înfăptuește are ceva din mirajul necunoscutului.

Dar acesta nu e un motiv să ne asasinăm.

Doar și în vremuri de pace ne deosebim în credințe și, totuși, putem trăi; unul cu părerea de rău că

lumea pentru care ne-am măcinat viața, odată înfăptuită nu seamănă cu visul, celălalt cu iluzia că lumea lui, de s'ar realiza, ar fi mai bună.

De aceea, omule-prieten, hai să visăm amândoi!

### Jos tirania!

Trăiască egalitatea!

Foarte frumos! Numai că nu văd cine mână caii și cine stă în trăsură. Fie că egalitatea presupune desființare ierarhiei.

Prin faptul că în revoluția franceză „domnule” a fost înlocuit cu „cetă-

## PREDICI ÎN PUSTIU

### Principiul vidului

Nu există în natură un vid, un gol. Acolo unde credem că nu este nimic, este aer. Zilele trecute, când veni peste Brașov cea ploaie torențială în orele de seara, întreaga pivniță a casei mele s'a umplut cu apă murdară de canal, căci și pivnița reprezenta un fel de vid față de abundența enormă a apei ce curgea pe stradă ca un torent vijelios de munte, dar extrem de murdar.

Comparația pare vulgară, dar este adevărată.

Și sufletul nostru este o pivniță, ce absoarbe toate murdăriile canalului din stradă, dacă vidul sufletului nostru nu este plin de altceva.

Dacă nu ne constrângem la bună-tate, apa murdară a răutății umple vidul. Dacă nu ne străduim zilnic să ne însușim virtutea blândeții, iertării și iubirii aproapelui, aproape pe nesimțite se strecoară în vidul sufletului nostru violența, răzburarea și ura.

Dacă nu ne-am înscris la școala desăvârșirii și nu urmăm regulat cursurile ei, curajul este înlocuit de frică, nădejdi îi ia locul desnădejdea, sânguința este gonită de lene, vioiciunea este transformată în moleșală, optimismul se schimbă în pesimism, locul cinstei, al sincerității, al prieteniei, al moralei, al voinței, al credinței, al curăției, al tăcerii, al înțelepciunii, al datoriei, al bisericii, al cuvântului dat, al cumpătării, al punctualității îl ocupă necinstea și desrăul, falsul și dușmănia, demoralizarea și tembelismul, necredința și murdăria, clewetirea și prostia, neglijența și cărciuma, nepunctualitatea și imbuibarea.

Dacă nu ne străduim să ne umplem vidul sufletului nostru într-o neîntreruptă luptă a vieții cu principii din evanghelie, principiile moralei iertive de mahala, apa murdară de canal, pătrunde în el.

Am văzut zilele astea destui prieteni, de altfel oameni de ispravă, străduindu-se mereu să umple vidul din suflet cu câte o virtute creștină.

Dar iată, au venit bombardamentele și în loc să constrângă curajul să intre la locul lui — au lăsat frica — frica asta nemotivată și prostească, să le intre în suflet și-i vād înalbiți și îmbătrâniți în câteva săptămâni. Să fim atenți la vidul din sufletul nostru să nu se umple de bălării și burueni sau apă murdară de canal; să umplem de cu vreme locul de curaj, voință, înțelepciune, credință, răbdare, speranță, sânguință, optimism, delicatete, ca nu cumva descurajarea, frica, lenea, prostia, nerăbdarea, desnădejdea, mojitia, să umple vidul sufletului nostru.

Dr. M. Suciú-Sibianu

țene”, iar în cea rusă cu „tovarășe”, încă n'am făcut nimic.

Nu vi se pare că omenia ar rezolva definitiv problema?

\*

### Unele țări

sunt ținute de rău că au intrat în războiu, altele fiindcă nu intră.

Când în aceeași pricină judele are două judecăți, nu căuta dreptate în afară de tine.

\*

### Democrația

unil o înțeleg așa: prostimea votează și domnul se alege deputat.

Pentru atâta lucru puteam lăsa nația fără „sufragiu universal”.

\*



## Viermii de mătase în Japonia

*In timpul din urmă Japonezii au făcut un mare progres în ce privește țesutul mătăsurilor.*

Viermii de mătase nu mai sunt lăsați să-și țesă mătasea în formă de cocon (gogoloși), ci sunt silți să-și toarcă firele pe niște suprafețe plane de scândură. Scândurile sunt bătute pe de margini cu fier prin care trece un curent electric mai slab. Viermii de mătase puși pe scânduri ar vrea să fugă pentru a-și țese în liniște cocoonii, dar curentul electric nu-i lasă să părăsească scândura. Și astfel s'au învățat, vrând nevrând, să-și dea mătasea plimbându-se în sus și în jos pe scândură.

*In felul acesta se obține o mătase de calitate mult mai bună și cu muncă mai puțină.*

## Puncte de vedere

In bombardament, zic unii:  
— Nu mi-e că mor, numai de n'aș rămânea mutilat...

Ba mie, drept să vă spun, tocmai asta mi-e: că mor. Justific:

Din „poziția” de mutilat, dacă nu-mi convine, pot trece, din proprie inițiativă, în aceea de „mort”; invers încă n'am auzit să se întâmple.

C.

## Credit ieftin pentru țărani

de Bădicu Gheorghe

Suneam că sprijinirea agriculturii trebuie să meargă mână în mână cu o largă politică de credite pentru țărani. Cu alte cuvinte, se cere înființarea unui mare Credit Agricol, un fel de bancă de împrumut și economii, cu sucursale proprii în toate orașele din țară, care să finanțeze plugăria, acest însemnat factor de producție. Să le dea țăranilor credite pentru însămânțare, credite pentru cumpărare de unelte agricole, credite de exploatare a câmpului și credite pentru punerea în valoare a cerealelor. Această casă de împrumut ar fi chemată să astupe toate nevoile de credit ale țărănimii. S'a și făcut un pas pe drumul acesta. In anul 1942 Banca Națională a înființat așa numitele *Case țărănești de împrumut și economii*, tocmai în scopul de-a pune la dispoziția țărănimii cultivate de pământ așa numitul „credit mărunt”, adică împrumuturi mai mici pentru nevoile urgente ale agriculturii. Până acum s'au înființat în vreo cincisprezece orașe aceste case de împrumut. Toate nevoile de înzestrare și de exploatare ale micilor agricultori care sunt plugarii noștri, ba chiar

și ale micilor negustori și meseriași din partea locului au fost împlinite de aceste băncuțe țărănești.

S'au dat până acum peste 250 milioane de lei împrumut cu dobândă mai redusă.

Dar ceea ce este și mai îmbucurător este faptul că țărani nu numai că au restituit aproape jumătate din împrumuturile făcute în acești 2 ani, ci au făcut și depuneri pe livrete de economii din prisosurile lor.

Aceste depuneri au atins cifra de 60 de milioane. Dovadă că micile Case de

împrumut s'au dovedit bune și necesare.

Țăranii au toată încrederea în conducerea lor.

Este acesta un succes și un fapt deosebit de prețios, care va contribui în chip hotărâtor la propășirea agriculturii.

Ziarul „Universul” din care desprindem aceste constatări, zugrăvește cu deosebire roadele binefăcătoare ale acestor împrumuturi acordate plugarilor de dincolo de Carpați.

Or, săteanul din Țara Bârsei, din Țara Oltului, de pe Mureș și Târnave are aceleași nevoi care cer un remediu. Toți gospodarii noștri ar fi buni bucuroși să poată lua dela bănci împrumuturi cu dobândă mică pentru a le investi în vite, în clădiri și pământ de cultură care astăzi produc foarte bine. Ele le-ar da puțința să realizeze câștiguri însemnate, achitându-și firește împrumutul cu cea mai mare ușurință.

Scriem aceste rânduri fugare, pentru a atrage luare aminte a cercurilor noastre bancare asupra necesității acestei largi politici de credite ușoare pentru plugarii din Ardeal.

## Proverbe indiane

*Să te scolde dimineață, să muncești cât ți-e puterea,*

*Să te lupți volnic și nobil; cu ai tăi să mparți averea*

*Și nevasta să ți-o aperi de obraznici, ticăloși!*

*Aste patru lucruri, frate, să le nvești dela cocoși.*

Trad. de Gh. Coșbuc

## Din țara Vampirilor

Vampirul este cel mai îngrozitoare jivină cu a

Sămână cu liliacul și frățește numai prin pădri. Australici. Ca să stucripl. Au cum atacă vampirul de elul s'a culcat într'o r'ieze vlt cerul liber, în junglă. Dar s'a ținut treaz și și a lăsat mâna să-i atarne afară. A stat așa la pândă; nu peste mult auzi un sgomot slab de aripi.

Englezul rămase nemișcat.

Un liliac uriaș și monstruos se lipi de mâna sa. In curând omul simți o gădilitură, apoi ca o arsură și brațul îi părea că-i amorțește. Dar dacă l-ar fi lăsat să sugă, moartea îi era sigură. Ceea ce englezul știa bine.

De aceea, cu o smucitură puternică și repede îl prinse de gât. Simți ceva păros; o aripă moale ca o catifea îi alunecă printre degete.

Vampirul i-a scăpat. Englezul găsi pe brațul său doar o mică șgărietură.

Dacă vampirul se lipește de un om adormit, îl sugă până ce moare.

## Vorbe înțelepte

*Cel ce-și incuie bogăția și pe săraci nu-i dăruiește, Nici pentru el nu cheltuește, E o momâie ce păzește Pe seama altora câmpia.*

Trad. de Gh. Coșbuc

## Alianțele politice

de multe ori sunt ca acele căsnicii care se desfac pentru „nepotrivire de caracter”, deși toți știu că adevăratul motiv este adulterul.

## De-ar ști omul

că tot ce spune se înregistrează pentru posteritate, nouăzeci la sută din prostii nu s'ar mai spune și tot atâtea vorbe grele ar amuți în tine.

## Gazetarul

să-și toarne scrisul după fapta. Lui nu i se potrivește zicala: „Să faci ce zice popa, nu ce face popa!” — fiindcă popa vorbește din Scripturi iar Scriptura nu poate fi contestată. Pe când

tu, gazetar, ești apostolul propriilor tale credințe.

## Eu zic așa:

Cine are la inimă țara, o poate servi oriunde, oricând și sub orice regim, cu singura condiție să nu ceară nimic pentru el și pentru ai lui.

## Fericirea?

Da, un maxim de nenorocire personală pe care o transformi în bunătate pentru fericirea altui lovit de soartă.

## Răzbuarea

s'a spus, e arma proștilor. De fapt, răul care mi s'a făcut rămâne rău și nu

poate fi îndreptat prin răul pe care-l fac eu altuia. Numai proștii sunt în stare să confunde cele două rele.

## Intre un om

intelligent și unul bun, mă alătur cu ochii închiși de cel bun, pentru că cel intelligent s'ar putea întâmpla să fie tot pe atâtea de rău, iar cel bun s'ar putea să fie și intelligent.

Și nu-i tot una.

## Tare sunt iubit!

Unii de-abia apucă să mor, ca să poată vorbi frumos despre mine.

Deoarece atunci n'am s'o mai pot face, educația mă obligă să le mulțumesc de pe acum.

## Am înnotat

până acum, țărnuțele departe, nu mai pot: mă înnece!

Haide, prietenilor, bucurați vă! Sunt așa de fericit că vă pot face acest mic serviciu.

Imi rămân destui dușmani care să mă compătimizească.

## Ați băgat de seamă

că bogății nu vorbesc despre destn, ci de inteligență, capacitate, talent în afaceri, judecăți, calcule.

Bogătașul niciodată nu spune: așa mi-a fost destinul, să fiu bogat!

Numai în lumea năcăjită destinul e primul cuvânt din vocabular.

Și ultimul.

## Ca mesterul Manole,

mi-am îngropat fericierea în z duri. De ce-mi mai doriți prăbușirea?

Așteptați în liniște jos, în curte: cu aripi de șindrilă e fatal să cad.

# PAGINA MUNCITORULUI

## La mormântul unei muncitoare

În Zărnești atâtea străduințe frumoase, în mijlocul unei vrednice și luminate muncitorimi românești, s'a stins, mai zilele trecute, buna și barmica noastră camaradă, *Secărea Lucia Varvara*. Muncitorimea din întreaga Țara Bârsei o cunoștea din multe manifestări ale organizației Zărneștenilor, dela care nu lipsea niciodată, împrăștiind pretutindeni veselie și sănătoasă și de...  
Pe de muncitoare, pe atât iracă, *Secărea Lucia Varvara* orfană de tată, purta deasupra ei greutatea și imputința...  
Dar în purtarea ei plină de demnitate și lumină, greutatea sămăncii ei vieți nu apucau să răzbată. La fel de atentă față de mai marii săi, ca și față de cei mai mici decât ea, *Secărea Lucia Varvara* a știut să câștige dragostea tuturor celor din preajmă ei.

Avansată, cu tot puținul anilor ei, la gradul de șefă controloare a echipei de alegerea și numărarea hârtiei, frumoasele ei însușiri sufletești au prins și mai multă cuprindere.

Supunerea de până atunci față de cei mai mari s'a întors într-o duioasă și caldă autoritate față de cei care lucrau sub veghea și sub răspunderea ei.

Mulțimea de funcționari, lucrătoare și lucrători care au venit să străjuiască cel din urmă drum al *Luciei Secărea Varvara*, stă mărturie a dragostei de care era impresurată. Trebuie să menționăm, cu acest prilej, gestul camaraderesc al Uzinelor „Regifer” care au pus la dispoziție fanfara secției M. L.

Deasupra vifornitelor de acum, inima muncitorilor noștri găsește răgazul unui gând pios pentru aceea care a fost, întru totul, o pilduitoare camaradă.

**Muncitori sunt toți cei care prin muncă cinstită câștigă existența lor și a familiei lor.**

**Muncitor este acela care muncește pământul (agricol), acela care muncește în atelier, fabrici, mine, (industrial) și acela care muncește cu condeiul (intelectual).**

**Infrațierea și conclucrarea tuturor va întări neamul.**

## Adăpostul meu

de T. M. Welther

L-am săpat afară din oraș, la marginea unui pom. Proprietarul locului îmi este prieten și văzându-mă cum sap de spornic și de mulțumit, s'a oprit asupra lucrului meu, acoperindu-mă cu laude și cu îndemnuri. De vreme ce mă opintisem la treabă, stropind multe căldări de sudoare peste țelina aspră de sub stobor, pe unde nici plugul nici sapa nu mai trebăluiseră vreodată, n'a crezut că trebuie să-mi drămuiesc strădania tocmai în straturile afunde, umede și moi, unde hârlețul meu aluneca fără istovire.

Și tot săpând mereu, nici

nu băgai de seamă când adăpostul meu crescuse ca o adevărată tranșee. De-abia acuma prinseseră tâlc și laudele prietenului meu.

— „Bravo, oratace! Aci vom încăpea cu toții...!”

— „...Aha!... îmi spusei eu... asta-ți fuse lauda, prietene? Bine, dar aici eu voi fi stăpânul.

Mă voi întoarce la el când îți va fi lumea mai dragă. Măcar de s'ar face pace de o mie de ori, cu mă voi întoarce necontenit și nimeni nu va avea voie să-l acopere sau să-l transforme în bordeiu de orătănii sau în beciu.

Că, uite, tare mă tem eu

că gropile acestea spre care alergăm acum cu sufletul la gură, o să trăiască mâne toată ocara uitării și a nerecunoștinții noastre. Am îngenunchiat de-atâtea ori pe bătătura lor udă și rece, ne-am rugat cu atâtea înflăcărare de stăteau să se aprindă căpriorii acoperișului, am făcut atâtea legăminte de milostenie și de viață curată și am primit indemnul celei mai depline frățietăți. Nici cea mai străveche dintre biserică nu a adunat în zidurile ei atâtea făgăduinți de omenie smerită și dreaptă, câtă s'a adunat aci, în tainița adăposturilor acestora.

Dacă ne-am fi încreștat în căpriorii lor tot freământul sufletesc al unei singure ore de alarmă, dacă am fi sgâriat cu bricegele — așa cum fac îndrăgostiții — tot adevărul care răbufnea în inimile noastre cu fiecare muget de torpilă, am fi ajuns a scrie cea mai luminată carte din câte s'au scris până acum, luminată ca Cerul și ca bătrânele Scripturi.

Iar învățații zilelor de mâne: profesori diriguitori de obște și economiști, ar fi intrat în gura adăposturilor noastre și ar fi citit în grinda lor tot ceea ce bogatele lor biblioteci n'ar fi fost în stare să le lămuirească.

Dar noi nu scriem nimica. Suntem prea siguri că nu vom uita împărtașania de adevăr din lăuntru gropilor noastre. Și afară de asta, uneori ne mai tremură și mâna.

De aceea mă tem eu că gropile acestea, spre care alergăm acum cu sufletul la gură, vor ajunge să trăiască mâne toată ocara uitării și a nerecunoștinții noastre...“

Despre tot ceea ce am gândit înaintea prietenului meu, n'am spus nimic, nicio vorbă. Dar am să știți să-mi păstreze adăpostul, să-l trăinicesc până dincolo de vremurile păcii, să-l feresc de ocara altor întrebări gospodărești, și să torc la el, ca la un p... de restriște, ori de câte mi se va face dor de societate și de ospetie. Iar prietenilor mei, când mă vor chema în casă, am să le răspund, cu voce plină, tocmai dela gura adăpostului meu dela stobor: „Eu aici v'am cunoscut inima, prieteni. Și mi-a plăcut așa cum am cunoscut-o aci. Dacă în zile aspre ne-am înghesuit sub grinda lui firavă, tânjind de dorul liniștei, pentru ce acum, când liniștea domnește iarăși, să pribegim după alt acoperământ și după alte semne. Veniți aci prieteni, la gura adăpostului, că nimic alt nu lipsește zilelor de pace decât înțelepciunea smerită și grea a clipelor petrecute în umbra lui.

Veniți aci prieteni, să ne amintim împreună de toate grozăviile de ieri. La semnul acestora, în aerul curvios care a rămas aninat sub grinda adăposturilor noastre, vom regăsi toate făgăduințele clipelor de cumplită istovire omenească și vom afla, fără zăbavă, drumul care duce spre liniște și adevăr.

## Prea ne dădusem în petec

de Ion Clujanu

Continuare din pagina 1-a

aer, lungiți pe brânci în șanțuri, înghesuiți în pivnițe, numai cu ce-i pe noi și facem ca țiganul ajuns în primejdie: Scapă-mă, Doamne, și-o să-ți înalț o mânăștire! — scăzând oferta până la o făcioară, pe măsură ce primejdia scade și ea.

Dar indiferent de ce oferim, constatarea care se desprinde din fețele tuturor, azi una e: Scapă-mă, Doamne, cu ce-i pe mine!

Tot e un câștig și atât.

El dovedește că toate celelalte bunuri nu prețuesc nimic, că singură existență nu are nevoie de mare lucru, de atâtea necesități pe care ni le-am creat, pentru a duce o viață, dacă nu fericită, măcar mulțumită.

Da, prea ne dădusem în petec!

Și n'am fi știut-o, dacă nu venea acest cataclism care să ne deschidă ochii și spre altă lume.

## Fostul prim ministru ungar exclus din partidul guvernamental

Kallay și prietenii săi eliminați din partidul vieții ungare

Budapesta. — Ziarul „Magyarország” anunță:

Un comunicat scurt anunță că fostul premier Kallay, fostul ministru de interne Keresztes-Fischer Ferenc, profesorul universitar Laky Dezső și deputatul Somagváry Gyula au fost excluși din partidul vieții ungare.

Adăugăm că partidul vieții ungare dăduse majoritatea parlamen-

tară care susținuse guvernul Kallay și că din acest partid fac parte și actualii miniștri Kemeny, Schneler Lajos (Finanțe), Szász Lajos (Industria), Antal István (Justiție) și Jurosek Bela (Agricultură), apoi subsecretarii de stat Huszovsky Lajos, Boncsos Miklos, Vasváry Lajos, Kiss Endre și Tanasdy Nagy Lajos, președintele Camerei Deputaților.

## Școala de surori infirmiere pentru copil din Timișoara

Se primesc eleve pentru anul I. la Școala de surori infirmiere pentru copii la Centrul pentru ocrotirea copiilor și Spitalul de medicină infantilă din Timișoara. Inscrierile se pot face până la data de 25 August a. c. Condițiunile de primire sunt: origine ariană, necăsătorite, vârsta între 17—30 ani și 4 clase secundare.

Elevele primite sunt bursele Ministerului Sănătății, având întreaga întreținere.

Durata studiilor este de 2 ani.

Alte informațiuni se pot primi la Administrația Centrului de ocrotirea copiilor și Spitalul de medicină infantilă, Piața Hoarașu 3 a, telefon 38—83.

## Toți evacuații

ce se află în orașul Brașov, indiferent de localitatea de unde au venit, sunt obligați ca la părăsirea localității să se anunțe la Chestura Poliției Brașov Camera 14.

Aceeași obligație o au și proprietarii care i au găzduit.

Cei ce nu se vor conforma, vor fi trimiși în judecată.



**Despărțământul „Astra” Brașov**

**Label de cărțile neridicate**

Arceș	vol. 112 Lei	9301	Rotbav	vol. 136 Lei	10.535
Arceș	" 116 "	9266	Ormeniș	" 63 "	7015
Baci	" 107 "	8911	Măgura	" 74 "	7861
Bușd	" 106 "	8736	Șimon	" 71 "	7299
Boli	" 109 "	8951	Apața	" 69 "	7597
Ca Calnicului	" 103 "	8812	Zizin	" 67 "	7443
Bărlău	" 82 "	7913	Hăghig	" 64 "	7261
Chiu	" 75 "	7652	Arini	" 62 "	7162
Căni	" 75 "	7747	Satu Nou	" 61 "	6447
Cănu	" 71 "	7454	Iarăși	" 60 "	6997
Cel	" 86 "	8743	Baciu	" 27 "	
Ca Mărului	" 125 "	10.678	Sohodol	" 27 "	
Căstian	" 124 "	10.490	Bran Poarta	" 27 "	
Călung	" 103 "	8411	Stupini	" 27 "	
Cămbav	" 113 "	9540	Bod	" 27 "	
Căman	" 119 "	10.061	Blumăna-Brașov	" 27 "	
Dr. Buzăului	" 130 "	11.451			
Dr. Petru	" 131 "	11.361			
Dr. Buzăului	" 130 "	9914			
Dr. Ioara	" 132 "	11.175			
				3038	262.184

Cercurile culturale „Astra” din jud. Brașov sunt rugate să ridice aceste cărți.

**„INDUMIN”**

A. R. pentru întreprinderi industriale Bod-Brașov

Pentru durata campaniei de recepționarea sfeclei de zahăr din anul acesta (aproximativ lunile Octombrie și Noiembrie) se vor angaja.

**Cantaragii și copiiști**, oameni de încredere, buni calculatori, cu scrisoare frumoasă, precum și

**Recepționari de sfecă și savanșetori**, buni cunosători ai sfeclei de zahăr, disciplinați și energici.

Vor fi preferați cei care posedă diploma de cantaragii publici și abilitații harnici ai unei școli de agricultură, agricultori practici, pensionari și de la căile ferate, cu condiția să fie oameni robusți, capabili de muncă.

Oferta cu descrierea ocupației de până acum, scrisă cu mâna proprie, dându-se exact datele militare ca: locul, data nașterii (locul, ziua, luna, anul), contingentul, Nr. matricol, școala absolvită, ocupațiunea, numele părinților, originea etnică, dacă este concentrat sau nu, toate acestea se vor prezenta cel mai târziu până la 30 Iulie c. la adresa „INDUMIN” S. A. R. administrația fabricii Bod, jud. Brașov.

**Posturile sanitare de prim ajutor**

Postul I. Cazarma Pompierilor, str. Mihai Viteazul Nr. 7. Telefon 2422.

Postul II. Serviciul Tehnic, str. Regina Maria 64. Telefon 3830 și 1397.

Postul Nr. III Fabrica Bărsava, Calea Bucureștilor Nr. 36. Telefon Nr. 1377 și 1338.

Postul Nr. IV Dispensarul Dârste. Telefon 2333.

Postul Nr. V. Ambulatorul Policlinic, Str. Hirscher Nr. 1. Telefon 2708.

Postul Nr. VI. Ambulatorul Casei de Asigurări Sociale, str. Prundului 7. Telefon 3020.

Postul VII. care a fost bombardat, s'a mutat tot la Ambulatorul Policlinic la Postul V.

Postul VIII. Dispensarul din Stupini, Telefon Nr. 2539.

Postul Mobil. La „Salvarea” str. Cuza Vodă. Telefon 1234.

medicul șef al municip. Dr. Uiplu Ștefan

**NOI** nu avem subvenții delatimentale.

Aducem cele mai adânci mulțumiri tuturor autorităților, rudelor, prietenilor, funcționarilor și cunoscuților, care prin condoleanțele exprimate ne-au adus un cuvânt de mângâiere la moartea scumpei noastre mame

**Sofia Gherman**

Dr. Dante Gherman  
Dr. Joe Gherman și familia

**Pentru abonații noștri**

Situația creată de bombardamentele aeriene ne-au forțat să apărăm numai odată pe săptămână, în 6 pagini.

Schimbările de adrese ale refugiaților și evacuaților din toată țara au dat naștere la multe încurcături, ziarele fiind trimise, până la primirea c. p. de schimbare, pe vechea adresă.

Pe de altă parte, circulația trenurilor, personalul redus al Poștei și multele greutăți pe care abonații le vor fi înțelegând și fără lămuririle noastre, au contribuit ca unii să nu primească gazeta regulat.

Li rugăm să ne creadă că nu e din vina noastră.

**Spitalele**

din municipiul Brașov, unde se pot interna răniți

1. Spitalul Mărzescu, str. Cuza Vodă.
2. Spitalul Boli Sociale, str. Dima.
3. Spitalul de Ochi, str. Brâncoveanu.
4. Spitalul Contagioși, str. Cicio Pop.
5. Spitalul Militar Regina Maria.

În afară de spitale, toate sanatoriile din municipiu au un anumit număr de paturi rezervate pentru răniții din bombardament aerian.

medicul-șef al municipiului Dr. Uiplu Ștefan



Spitalul Z. I. No. 161 (Liceul Șaguna Str. Prundului No. 1) angajează

**Femele de serviciu**

bine retribuite. Cele interesate se pot adresa la cancelaria spitalului respectiv.

**Tipografia „Astra” Brașov caută ucenici români**

**Vase de cositor**

farfurii, castroane, căni — înflorate — cumpără Muzeul „Astrei”-Brașov. De asemenea și orice obiect vechiu din industria casnică brașovenească (scheletană în deosebi).

S'a deschis

**MAGAZINUL ROMANESC**

Piața Libertății 14

**LANTEX**

stofe, măfășuri, tricofaje, ciorapi, pânzefuri etc.

Telet. 2905 **Lila Măzgăreanu** Telet. 2905

**TIPOGRAFIA „ASTRA”**

Execută orice tipăritură sau lucrare de legătorie

Telefon 1102

**Aveți încredere într'o întreprindere curată românească.**

Atelierele: Str. Lungă No. 1. (în curtea cinematografului „ASTRA”)



# Cronica Războiului

## Frontul diplomatic

In domeniul faptului politic, înregistrăm în cursul acestei săptămâni câteva amănunte interesante, care deși nu aduc nimic esențial în aprecierea pe plan larg a evenimentelor, desvâle totuși preocupări și acte menite a imprima cursul dorit de fiecare grupă de beligeranți, actualului războiu. Astfel,

### Conflictul dintre Argentina și aliași

deși nu are forme concrete, a ajuns totuși într'un stadiu cât se poate de avansat, pentru a putea avea ca urmare o rupere a relațiilor dintre republica argentiniană, Statele Unite și Anglia. Regimul generalului Farrel, instaurat după tulburările din anul trecut și care se părea la un moment dat că va menține suspendarea relațiilor cu statele Axei, a demonstrat în mod vădit în ultima vreme, protecția pentru elementele de dreapta. Statele Unite, care n'au recunoscut nici până acum acest regim, deși au întreținut relațiuni diplomatice cu guvernul din Buenos Aires, s'au gândit să-și exprime în mod mai concret nemulțumirea, rechemându-și ambasadorul. La câteva zile după acest fapt, s'a anunțat că Anglia a rechemat la rândul său pe ambasadorul britanic din Argentina, în vederea unor consultații.

Concluzia ce se poate trage ar fi aceea, că ambii aliași doresc să constrângă guvernul generalului Farrel la o politică hotărâtă împotriva țării Axei și la o contribuție efectivă pentru efortul de războiu aliat. Se arată că n'ar fi exclusă o adâncire a diferențului actual, dacă regimul argentinian rămâne pe poziția de azi, mergându-se până la un conflict serios între aliași și republica Argentinei.

### Poziția Turciei

este din nou obiect de discuții, de astădată însă datorită unor influențe dinlăuntru și nu de pe urma unor ecouri venite din afară. Gândindu-se la poziția statului turc în viitor și punând accentul pe organizarea lumii de mâne, diferiți oameni politici au făcut să apară în presă opiniile lor despre cadrul alianțelor politice și economice ale Ankarei. Astfel, d-l Rustu Arras, fost ministru de externe și ambasador al Turciei la Londra și unul dintre bunii cunoscători ai Ligii Națiunilor, s'a ocupat într'un articol reprodus în diferite țări despre necesitatea unei apropieri dintre Turcia și Uniunea Sovietică. Se știe că pe lângă pactul de alianță cu Marea Britanie, Turcia posedă tratate de amicitie cu Germania și Rusia. Or, faptul că se insistă pentru o adâncire a relațiilor dintre Turci și Ruși, denotă că în Turcia există cercuri politice care dau o atenție deosebită situației geografice a țării, căutând să-și asigure o platformă bazată pe amicitii cât mai oportune. Într'un alt ziar s'a scos în evidență faptul că dorința de amiție nu poate fi unilaterală și că Sovietele ar trebui la rândul lor să și evedentizeze dorința aceasta. S'a vorbit chiar despre probabila sosire a d-lui Vișinski, adjunct al externelor sovietice, pentru întreveneri la Ankara. Faptul nu s'a împlini, iar oficial nu s'a putut da nicio lămurire în această privință.

Ceea ce se poate constata cu precizie este starea de vacanță a cercurilor diplomatice și politice din Turcia, titularii respectivi fiind

plecați în concedii de odihnă. Dar concomitent cu această stare, manifestările din presă vorbesc destul de clar despre veghea neadormită a republicii turcești asupra mer-sului evenimentelor și despre dorința ei de a nu se lăsa depășită de ritmul acestora.

### Un moment important

în actuala înfățișare a situației politice l ar putea constitui conferința convocată la Bretton Woods, în Statele Unite, pentru elaborarea unui plan de organizare monetară și financiară a lumii, atunci când armele vor fi încetate a-și spune cuvântul. Conferința are loc după consultările intervenite între Statele Unite, Marea Britanie și Uniunea Sovietelor, fiind invitate toate statele asociate cu cele trei mari puteri.

În primul rând s'a pus problema creării unui fond internațional, cu care să se evite fluctuațiile monetare și desordinele care au provocat sdruncinarea creditului internațional, ducând la provocarea conflictului actual. Urmează apoi propunerea Statelor Unite, pentru înființarea unei băncii a reconstrucției și refacerii. Propunerea aceasta este susținută și de Britanici, iar reprezentanții Sovietelor iau parte activă la discuțiuni, multe din propunerile lor fiind acceptate de adunare.

Recunoscând clar că sistemul economic de până acum n'a putut oferi decât o falsă democrație, economiștii englezi dau sugestii cât se poate de avansate în acest domeniu și s'a putut trage concluzia din desbaterile confe-

rinței dela Bretton Woods, că formulele clasice ale economiei liberale vor trebui să suporte substanțiale adaptări la stările de lucruri și experiențele create de ultimele decenii.

### Un discurs al Fuehrerului

a fost prilejuit de convocarea la Cartierul său, a factorilor responsabili de producția de armament a Germaniei. Subliniind importanța pentru momentul de față a luptei și muncii neîntrerupte, cancelarul Hitler a spus între altele: „Inamicul a izbutit să ne întrecă în unele privilegii, pentru un oarecare timp. Dar spiritul inventiv german este pe cale de a restabili echilibrul tehnic și de a crea astfel condițiunile indispensabile pentru a imprima o nouă și definitivă întorsătură a războiului”. Din cele spuse de Fuehrer, reiese importanța pe care el o acordă producției de armament a Reichului.

### Atacurile bombelor sburătoare

au prilejuit și ele un discurs din partea d lui Churchill. Deși, vorbind despre ravagiile acestor bombe, d. Churchill a prezentat cifre foarte modeste, nu poate scăpa din vedere faptul subliniat de premierul britanic, că în lupta pentru neutralizarea efectului distrugător al bombelor a fost nevoie de blocarea unei mari părți din aviația destinată frontului din Normandia și că pentru opera de ajutorare a răniților și sinistraților a fost nevoie de măsuri multiplicare. D. Churchill evidențiază din nou calmul său proverbial, opunân-

## Schimbări la Banca Națională

Printr'un Decret Lege recent se limitează etatea membrilor din Consiliile de Administrație și Comitetele de cenzori la întreprinderile unde Statul este cointerestat. Înregistrăm astfel plecarea d-lui Ion I. Lapedatu dela conducerea Băncii Naționale a României.

Plecarea aceasta, încă în plină putere de muncă, ne obligă la o recapitulare:

D. Ion I. Lapedatu a intrat de tânăr în viața practică economică financiară și timp de două decenii înainte de Unire, ca secretar al „Asociațiunii”, alături de Dr. Cornel Diaconovich, secretar al „Solidarității” din Sibiu, alături de Parteni Cosma, director al Băncii Ardelene din Orăștie, după Dr. Ioan Mihv, a observat toate lacunele acestei importante organizațiuni naționale și necesitățile care să i asigure existența și progresul în viitor, reușind să înlăture multe din aceste lipsuri, să creeze instituții noi, cu care poporul

nostru și-a afirmat și mai mult vitalitatea, puterea și dreptul la o viață de sine stătătoare. D-l Ion I. Lapedatu a făcut să apară întâia întreprindere națională de asigurări a Românilor de dincoace de Carpați, Banca Generală de Asigurare, azi Prima Ardeleană.

După Unire a fost profesor la Academia Comercială din Cluj, Ministru de Finanțe, administrator la Banca Națională din 1928 și membru în diverse comisii reprezentând și apărând interesele Statului român peste granițe.

În ultimul timp, cu pricepere, experiență și hotărâre a contribuit la menținerea ordinii financiare, economice și sociale din țară, fiind în fruntea Băncii Naționale, căreia îi revine întregul merit de a fi menținut în condiții cât mai sănătoase moneda națională.

Probabil, însă, că plecarea dela Banca Națională nu va însemna și încetarea activității D-sale în domeniul economiei naționale.

## Turneul de concerte al Operei Române

Opera Română din București organizează un turneu oficial de concerte, trimițând în diferitele orașe elementele cele mai de valoare ale solistelor și soliștilor săi.

La Brașov concertul va avea loc Luni, 17 Iulie a. c. în sala REDUTA la ora 7 seara.

Ținem să atragem atențiunea publicului meloman din Brașov asupra acestui concert, la care se vor executa nu numai arii, ci și ansambluri din operele compozitorilor celebri: Verdi, Wagner, Mozart, Kienzl, Cimarosa, Donizetti, Puccini, Delibes și a.

Acompaniamentul la pian va fi susținut de maestrul Gh. Kulibin.

Această seară muzicală promite deci să fie un adevărat eveniment muzical, având în vedere că publicul va avea rarul prilej să audă pe solistele Valentina Crețoiu-Tassian, Emilia Guțianu, Marie Snejina și pe soliștii Dinu Bădescu, Șerban Tassian, Nicolae Secăreanu și C. Niculescu.

Nimeni dintre iubitorii de muzică aleasă să nu piardă ocazia de a asista la această manifestație artistică.

Bilete la agenția Maria Băcilă.

## „GAZETA TRANSILVANIEI”

Redactor responsabil  
ION COLAN

Redacția și Administrația  
BRAȘOV  
B-dul Regele Ferdinand No. 12  
TL. 1513

Abonamentul anual Lei 400  
Autorități și Societăți Lei 800  
Membrii „Astrei” din  
comunele jud. Brașov  
și refugiații săteni din  
Ardealul de Nord Lei 200

dul stării de îngrijorare care este remarcată în Anglia.

### Svonurile despre tratative de pace

purtate în Spania, sau în Turcia, au fost desmințite energic dela Berlin. De asemenea s'a desmințit iminența încheierii unui pact între Anglia, Statele Unite, Rusia și Turcia, sau între Ankara și Moscova.

## Situația pe fronturi

### Pe frontul din răsărit

Deși pornită cu un foarte puternic ofensiva sovietică din centrul frontului răsăritean a scăzut în mod vădit intensitate. Bineînțeles, că după atâtea pregătiri făcute din partea Rușilor, nu se poate aștepta ca această ofensivă să fie luat sfârșit pe liniile ei actuale. Rezultă însă că trupele sovietice au avut nevoie de un moment de respirație, în vederea reorganizării spațiului rămas înapoia lor și totodată rezul intrarea lor pe un spațiu unde rezistența germană ia forme din cele mai concrete. Acest lucru era și de așteptat din partea înaltului comandament german, dat fiind că apropierea sovieticilor de regiunea Vilna pune în mod acut problema libertății liniilor de comunicație în spațiul baltic.

Actualmente efortul greu din partea Rușilor nu se mai face decât în spațiul dela Vest de Baranovici, de nu se poate preciza dacă această inițiativă a acțiunii flancului de Nord durează mai multă vreme, sau va înceta în același timp cu reacțiunea germană care este de așteptat.

Se dau în mod repetat știri despre o intensificare a pregătirilor de atac în sectorul dintre Pripet și cursul superior al Nistrului. Deocamdată însă în afară de acțiuni cu unități limitate nu a avut loc nicio mișcare mai amplă în acest sector.

În zona de pe cursul Nistrului până la Marea Neagră, comunicat indică zilnic numai acțiuni reduse.

### Pe frontul din Normandia

ofensiva anglo-americană ia proporții datorită marelui număr de trupe și barcate pe seama generalului Montgomery. Localitatea La Haye du Puits fost cucerită de Americani, după lupte extrem de crâncene. Englezii au reușit să pătrundă în ruinele orașului Caen complet minat de Germani, având în lupte de o înverșunare extremă.

Pentru moment, deși se vorbește despre începerea așa numitei „ofensive a Normandiei”, nu se poate trage încă concluzie despre puterea de șoc și înfrundere a trupelor aliate.

### Pe frontul italian

linia de rezistență germană a generalului Kesselring, pare să fie intrat în luptă în sectorul Livorno-Volterra.